

„Што смо ми више презирали свој народ, да би смо њима угодили, то су нас они више презирали. Умиљавали смо се око њих, страсно им исповедали своје европске погледе и убеђења, а они нас, с висине нису слушали, или су с учтивим осмехом, желећи да нас се што пре отарасе, додавали—да их нисмо добро разумели.“

Изгледа да се ништа суштински није променило од времена када је Достојевски овим речима окарактерисао однос тадашње Европе и оних који су јој беспоговорно тежили. Златно правило у дипломатији, некада и сада, гласи – однос према савезнику је однос према себи равном. Чим се у међународним односима јави реторика условљавања, и стратегија двоструких аршина – на делу је политика једностраног интереса која другу страну не види као себи равну.

Зашто се управо ово друго догодило Србији у њеном односу са Европском Унијом (ЕУ)? Због чега ЕУ није преговарала са Србијом на темељу тог равноправног односа, због чега је била додатно условљавана и прећутно маргинализована? Одговоре на ова, и многа друга питања требало би потражити, пре свега, у унутрашњем политичком животу Србије, који никада довољно није разматран као детерминанта српске спољнополитичке позиције. Истина је да један део међународне заједнице сноси одговорност за „српску трагедију“, али треба напоменути, да се на међународној позорници државе понашају, добрим делом, и онако како им допустите. Логика је проста —ко не штити сопствени национални интерес, постаје плен туђих интереса.

Последње суштинско размимоилажење политичких лидера, најбољи је показатељ угрожености националних интереса Србије, који морају бити не само заштићени већ и трајно ојачани. А национални интерес јесте и чињеница да је Косово Србија. Међутим, реалност да је Влада пала, указује на дугогодишње постојање другачијих па чак и супротних уверења, који су омогућили међународном фактору да се комотно усели у дугогодишње пукотине државног нејединства, као и да промовише сопствену истину, интересе, визију. Тако се зацарило неко неписано правило по коме, само уз одређену „лиценцу“, постајете проевропски, напредни, одговорни за бољу будућност... И док такав приступ ЕУ, задовољава логику, јер се ради о остварењу одређених циљева, оно што остаје нејасно је, шта тиме добија онај део политичке елите Србије који јој следује, о какавом интересу је ту реч? Политички статус, власт, материјални положај, зарад растурања државе, растакања народа, потискивања идентитета, подсмејавања завету предака не могу се никада сврстати у добит.

Пише: Петар Петковић
уторак, 13 мај 2008 16:15

За све оно што се нарочито у последње време дешава Србији од стране ЕУ, није потребна проницљивост Достојевског да би се увидело отворено и упорно промовисање независности Косова од стране највиших челника ЕУ. Званична изјава државног секретара Министарства иностраних послова Немачке да „није реална опција да се Србија интегрише у ЕУ, ако инсистира на томе да је Косово њен саставни део“, довољно за себе говори. А ко наши европски „пријатељи“ подржавају сепаратизам косовских Албанца и тако кажњавају демократску Србију, због чега би ми у томе учествовали, кажњавајући сами себе.

Теза да Србија мора да уђе у ЕУ што пре, јер само тако ће појачати капацитет и побољшати позицију у борби за очување Косова је неискрена и потпуно погубна. Овако нешто рећи звучи згодно, јер речи имају изузетну моћ, нарочито у пропаганди. Зато није лоше подсетити се опомене Душка Радовића да смо дужни да бирамо речи, јер оне знају да буду одлука између живота и смрти. А Србија се управо налази пред таквом одлуком, зато мудрост и промишљеност морају да надвладају брзоплетост, емоције и инстант политику. Неопходно је да се саберемо да не би овај моненат претворили у сопствено уништење на коме се не гради европска будућност.

Улазак Србије, у овом моменту, у ЕУ представљао би њено прећутно признавање независног Косова, и отворено треба рећи. Идеја по којој чланство у ЕУ омогућава ефикаснију борбу за очување Косова, би била остварива и смислена само у периоду пре сецесије Косова. Сада је таква могућност једноставно нереална. Неко ће рећи да ЕУ и нема капацитет да призна Косово — што јесте тачно, али треба такође рећи да та иста ЕУ итекако има механизме да му се успротиви, а она то не чини, већ напротив учествује у „косовском сепаратизаму“. Кључне земље чланице ЕУ су признале „незвисност Косова“, чиме је политика ЕУ Србији јасно предочена. Додатно, ЕУ више неће дозволити да јој се понови кипарски случај, зато ће улазак Србије у чланство, снажно условљавати јасно издефинисаним питањем њеног територијалног интегритета, имајући, све време, на уму и њен положај на Балкану, који се посебно доживљава као критичан и нестабилан регион.

Но, како ова тема не би постала предмет идеолошких убеђења, популистички обрађених, следе неки од кључних момента који јасно одређују однос ЕУ према Косову, али самим тим и према Србији:

— Да је ЕУ подржавала целовиту државу Србију, она је питање Косова могла ефикасно да реши примајући Србију у своје чланство много раније. Парафирање Споразума о стабилизацији и придруживању ЕУ са Србијом 2007. је показало да се итекако могло

Пише: Петар Петковић
уторак, 13 мај 2008 16:15

без претходних услова којима је уцењивана Србија у протеклим периодима. (Македонија је 2005 добила статус кандидата, Црна Гора је ССП потписала 2007, Албанија 2006, БиХ је потписала прелазни споразум 2007.)

— Слање Еулекс мисије без одлуке УН, коју је ЕУ основала почетком фебруара 2008. по хитном поступку, има за циљ учешће у формирању „државних институција“ косовских Албанаца, оних који су противправно прогласили независност кршећи Резолуцију 1244 СБ, оних који се, према извештају међународне организације Транспарентност из Берлина, налазе на четвртом месту по корумпираности у свету, оних код који се, према извештајима НАТО, УН и бројних невладиних организација, ван легалних токова налази до 460.000 комада најразличитијег наоружања... Страхујући због могућег неуспеха ове нелегалне мисије, чланице европске Контакт групе Француска, Велика Британија, Немачка и Италија упозориле су Београд и Србе са Косова да ако „наставе са оспоравањем Еулекс мисије на Косову, то би могло угрозити европске интеграције Србије“. Иначе, Еулекс је под директном контролом високог представника ЕУ Хавијера Солане и Политичко-безбедносног комитета ЕУ.

— 28. фебруара 2008. у Бечу је формирана Међународна управљачка група (ИСГ), која треба да „оживи“ примену Ахтисаријевог плана у утврђивању државног статуса Косова. О задатку овог тела врло отворено је говорио, на конференцији за штампу, одржаној одмах по њеном оснивању, и Питер Фејт, специјални представник ЕУ за Косово, наглашавајући да „групу чини значајна коалиција држава, које су пријатељи независне државе Косово“. Зато је јасно зашто није тражена дозвола СБ за њено оснивање, јер је циљ да се, кроз рад овог тела, остварују интереси само оних држава које су признале независност Косова.

— ЕУ је још од времена бомбардовања СРЈ, развијала план независности Косова. Ту чињеницу потврђује и писмо Вилија Вимера, некадашњег потпредседника скупштине ОЕБС, немачком канцелару Герхарду Шредеру од 2000. године, у коме износи закључке тадашње међународне конференције у Братислави. Између осталог се наводи: 1) да европски правни поредак представља сметњу за спровођење планова НАТО 2) да се на простору бивше СРЈ морају, из стратешких разлога, стационарирати амерички војници, 3) тврдња да НАТО агресија на СРЈ је представљала кршење међународног права, на поменутој конференцији, није оспоравана.

Пише: Петар Петковић
уторак, 13 мај 2008 16:15

— Изјава министра спољних послова Италије Масима Д'Алеме, почетком марта на неформалном састанку министара чланица НАТО, да „нико не би узео у разматрање проглашење независности Косова да је то био једнострани акт, јер независност није рођена из унилатералне иницијативе народа на Косову, већ је настала унутар НАТО“, потврђује тезу да је стварни повод бомбардовања Србије 1999. године, када је погинуло око 2.500 цивила (89 деце), формирање НАТО државе на Балкану.

— Док је ЕУ Хашким судом буквално изнуривала Србију, понекад тражећи и немогуће, Унија никада такву посвећеност није показала у погледу процесуирања ратних злочина политичких лидера косовских Албанаца и њихових следбеника. Бивша тужитељка, Карла дел Понте у својим мемоарима „Лов-ја и ратни злочинци“ наводи како је истрага поводом стравичних злочина почињених над Србима на Косову и на северу Албаније била саботирана и на крају стопирана; како су се сви плашили албанског реваншизма; како је добијала упозорења Швајцараца да се чува освете; како се бивши шеф УНМИК-а Сорен Јесен-Петерсен ангажавао да се тадашњи премијер Рамуш Харадинај брани са слободе и слободно бави политиком. Дакле, било је потребно учинити све да се стварани имиџ жртве косовских Албанца у свету сачува, како би се на идеји јединственог случаја (суи генерис) оправдала сецесија Косова.

—Признавање једнострано проглашене независности Косова на билатералним основама кључних држава чланица ЕУ, и даље дуги редови испред амбасада чланица ЕУ у Београду, суспензија шампиона Чавића, на европском првенству у пливању, учешће Хашима Тачија на недавном састанку министара спољних послова ЕУ на Брду код Крања у својству „премијера Косова“, ослобађајућа пресуда Хашког Суда ратном злочинцу Рамушу Харадинају по свих 37 тачака оптужнице....

ЕУ не жели да се изјашњава о границама Србије, када је у питању њено чланство, јер је овим, као и многим другим потезима, дала свој одговор, који су политичари у Србији добро разумели. Разлог што ЕУ сада мистериозно ћути треба тражити у наредним парламентарним изборима у Србији, када на идеји Европе и Косова, треба обезбедити мандат за спровођење досадашње политике ЕУ и у наредним годинама. Питање односа Србије према Европи, треба разумети једино у светлу принципијалности, а никако у светлу поништења европских вредности.

Свако које је имао прилике да упозна Европу, њено богато културно-историјско наслеђе, друштвену просвећеност, социјални поредак, индустријско-технолошки развој, академски дух, зна добро које вредности поседује породица земаља ЕУ. Ко не би желео веће плате, нова радна места, институционалну стабилност и уређеност? Није

Србија и ЕУ: „Нисте нас добро разумели“

Пише: Петар Петковић
уторак, 13 мај 2008 16:15

Србија против ЕУ, него је ЕУ та, која сецесијом Косова, стопира улазак Србије у своје чланство.

Нажалост, од Србије се захтева да бира између свога Косова и ЕУ. Улазак Србије у ЕУ, у овом тренутку, би значило да Србија пристаје на сепаратизам у сопственој земљи, дајући тако зелено светло, да пример Косова могу да следе и остале националне мањине на њеној територији. Ко би онда у свету озбиљно схватао Србију која свима даје до знања да јој, ни идеја о београдском пашалуку, није страна?

Ових дана, један искусни аустријски социјалдемократ, говорећи о Србији, рекао је: „Земља која се одрекне једног метра своје територије не заслужује да постоји“. Тако се на Западу схвата држава, територија, државничка и историјска одговорност. За њих то нису појмови мегаломанског промовисања прошлости и оживљавања митова. Борба Србије у одбрани територијалног интегритета заснована је искључиво на логици демократског света, који у очувању својих интереса је увек био доследан и јединствен.

Постоји црта коју ниједна држава неће прећи, јер успех у међународним односима се мери и тиме да ли сте на страни која одлучује или страни о којој се одлучује. Зато, понављам, разлог наших проблема треба тражити у унутрашњој политици Србије, која је својим нејединством допустила да јој се кроји будућност по туђим мерама. Уколико месец мај не схватимо као могућност сопственог отрежњења, бојим се да Србији следи мом е нат када ће јој, уз тапшање по рамену, ЕУ коначно одговорити— „нисте нас добро разумели“.

НВО Активни центар